

Reclamații Administrative
Tipografie:
BIAȘOVU, piața mare Nr. 22
Seziorii neofrancoze nu se pri-
mosc. Menționările nu se re-
trimite!

Birourile de Știri:
Biașov, piața mare Nr. 22
Inserate mai primește în Viena
Hofbucher, Kassa-Hausenstem & Volger
(Hofbucher), Henrich Schalek, Alois
Bernoldi, M. Dukas, A. Oppel, J. Don-
berger, An'von Kessi Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daus; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 5 cr.
și 80 cr. Ambră pentru a pu-
blicare. Publicații mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în vânzare și
abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dușul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 257.

Brașov, Mercuri, 20 Noembrie (2 Decembrie).

1891

„Unu pericolu latentu”.

Diarul „Politik” din Praga dela 28 Noembrie a. c., publică sub titlul de mai sus unu remarcabilu articolu, cu privire la cestiunea ocupației Bosniei și a Herțegovinei, despre care amu făcutu amintire în revista noastră de ieri. Lasăm să urmeze aici memoratul articulu în întregulu său cuprinsu:

Revelările, pe cari le-a făcutu în delegațiunile contele Kalnoky asupra stărei politice din afară a monarhiei, au fostu ca în fiă-care anu și de astă-dată provădute cu o picătură de neîncredere față de Sârbia și acestei împrejurări are să mulțămescă cabinetulu din Viena, că cestiunea ocupării Bosniei și Herțegovinei, care de asemenea fu discutată în esposeulu său, a servit Sârbilor de motivu spre a face nise contemplări, cari de sigur, că pe cei din Viena nu-i va atinge de locu în modu plăcutu. Organulu partidei domnitoare din Sârbia, „Odjek”, care, în trecăt fu dîșu de repetite-ori și cu accentuarea cea mai mare a declarat lealitatea partidei sale față de monarhia noastră, află privilegiu de a adauge la protestarea în contra băneliloru ministrulu de esterne austriacu, privitore la fidelitatea Sârbiei față de tractate, încă o a doua protestare, și adevă în contra interpretării greșite a dreptulu de ocupațiune alu Austriei, precum se cuprinde, după părerea numitei foi, în observațiunile ministrulu. „Odjek” învinovătesce pe ministrulu, că pune ocupațiunea pe nise argumente politice, cari n’au nimic comunu cu acele considerațiuni, pe basa cărora marile puteri la timpul său au predatu Austro-Ungariei administrațiunea Bosniei și a Herțegovinei, și cari odată acceptată de politica austriacu, în sine deja dau dovada, că cabinetulu din Viena nu se

gândește la o ocupare, ci la o anexiune a provinciilor. „Odjek”, dîce, că contele Kalnoky, în dese-vîrșită contradicere cu tôte declarațiunile de mai înainte ale Austriei privitore la Bosnia și Herțegovina, acum deodată presentă teoria de „țără apărătoare” și vorbesce de împrejurări teritoriale, care necesiteză pe Austria să atragă în sfera puterii sale pe cele două provincii. Față de aceste, declară numita foiă, provocându-se esactă la aceleși vederi ale întregulu poporu sârbescu, că Sârbia, nu va recunoscă niciodată ocupațiunea, decât în măsura acelor consecvențe, cari reesă de sine din dispozițiunile clare ale tratatulu de Berlinu.

Orî cari ar fi părerile asupra importanței actuale a acestei protestări a poporulu sârbescu, una totuși nu se va puté nega, că nu este lipsită de unu razimă obiectiv. Atât tractatul dela Berlinu cât și procesele verbale ale congresulu sunt dovedî neresturnabile pentru argumentațiunea foi sârbesci. Contele Andrassy a ținutu foarte multu la aceea, ca să primescă mandatulu de ocupațiune din mânilu congresulu într’o formă, care se nu lase nici o îndoielă asupra caracterulu lui tranșitor și asupra intențiunilor desinteresate și contrare ideei de a câștiga teritoriu turcescu, a cabinetulu din Viena. Procesulu verbalu alu congresulu din 28 Iunie cuprinde respectivulu memorandă alu contelui Andrassy, care cere ocupațiunea și care corespunde în faptă până la o iotă cu espunerile diarulu „Odjek”. În acesta se spune, că Austro-Ungaria a avut să sufere unu anu întregu la granița ei din cauza însurecțiunii și agitațiunii din țările învecinate. Apoi se mai dîce în acestu memorandă, că Austro-Un-

garia a trebuit să primescă peste 150,000 de fugari bosniaci, cari refuzau să se întorcă în Bosnia, până când acesta va remâne sub stăpânirea turcescă, care nu le asigură lorî nici existență, nici scut. Contele Andrassy espune, că Turcia nu e în stare să susțină ordinea în aceste două provincii, că aceste voru rămâne într’o stare de miserie și de agitațiune revoluționară în contra stăpânirii turcesci, că o agitațiune revoluționară va cuprinde neapărat și poporațiunea slavică mărginașă, și că congresulu, decă permite continuarea unor astfelu de stări, și va lua asupra-și o serioasă responsabilitate pentru viitorea linisce a Europei. Contele Andrassy declară espresu, că elu nu cere ca Bosnia și Herzegovina să fiă anexate la Austro-Ungaria, elu doresce numai, ca congresulu să ajungă la o concluziune ôre-care, și Austro-Ungaria, îndată ce acesta i se va părea practică și acceptabilă, cea dintâiu se va alătura la ea. Acesta e raportulu autenticu de motive a lui Andrassy asupra cererei de ocupare a Austro-Ungariei și a ceea, în legătură cu espunerea clară a articolulu 25 din tratatul de Berlin, nu lasă nici cea mai mică îndoială despre aceea, că nu sunt cestiuni de putere teritorială acele, cari formeză basa de drept a ocupațiunii, ci că congresulu de Berlin nu-i dă Austro-Ungariei altu dreptu, decât pe acela alu unei ocupațiuni temporale a unei provincii turcesci, a cărei apartinere de dreptu publicu la imperiulu turcescu însu nu va fi atinsă de locu printr’o administrațiune străină.

Acastă relațiune vagă a Austriei cu Bosnia și Herțegovina „anexiunea la mâna stângă”, după cum s’a exprimat marchisulu of Salisbury în aceeași ședință a

congresulu din 28 Iunie, a fostu primul rezultat alu acelei politice a Austriei, respective a contelui Andrassy, care era cu totul în contra orî cărei tractări și resolvări a cestiunilor orientale în înțelegere cu Rusia. Este tuturor cunoscutu, că Rusia atât înainte începerii războiulu cu Turcia, cât și după ce au căcutu sorții, a căutat o înțelegere cu Austria și i-a propus mai alesu cabinetulu din Viena, ca să ia în posesiune Bosnia și Herțegovina înainte seu după războiu. Contele Andrassy preferă însu să jöce până la fine rolulu de ocrotitoru alu integrității Turciei, și astfelu se întemplă, că elu, când în ôra a două-spre-decea totuși s’a decisu să facă aceea, ce nu mai putea să lase, când ajunse elu adevă la Bosnia, rămase înglodat cu unu picioru în „integritatea” Turciei.

Atât de mare era antipatia contelui Andrassy față de o operațiune politică cu Rusia pe tărîmulu cestiunii orientale, încât elu făcu și în momentul din urmă încordări ca să capete chiar din mâna Turciei însuși, mandatulu pentru ocuparea ambelor provincii, ceea ce însu se zădărnici prin refuzulu hotărîtu alu Porții otomane desamăgite în gradulu celu mai mare. De atunci s’au obișnuit cei dela ministeriulu de esterne, ca să ignoreze cu mândriă tôte reclamațiunile privitore la durata ocupațiunii, cari până acum au fostu ridicate numai din parte necompetentă și se presupune, ca lucru de sine înțelesu, că nici unu omu cu rațiune din Europa nu-i va trece prin minte, să-și perdă timpul cu contemplațiuni ridicule, că ôre cum și când va pune Austria la dispozițiune Turciei provinciile Bosnia și Herțegovina. Prin acesta însu nu se va sterge nici decum din ființă articolulu

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(14)

Cerșitorea dela Ponts des Arts.

Novelă de Vilhelm Hauff; trad. de Cornel Scurtu.

24.

„In dîlele următore mă ocupai cu ideea, că ôre cărei clase putea ea să aparțină. Cu câtu îmi improspetam în memoriă mai vioiu vorbirea ei cultivată și spiritulu ei delicat, cu atât ea se ridica mai mult în ideile mele. Sciam că și sigur, că celu puțin în privința acosta îmi va putea da lămuriri, de aceea mă hotării, ca să nu o lasă atât de ușor să-mi scape, ca cu velulu. Dumineca sosi; îți aduci încă aminte, Faldner, de după-amădă aceea, în care ședeam cu amicii noștri în Montmorency, în grădina marelui poetu? Voi voiăși să vă întorceți târziu noptea acasă, pe când eu zoriam să mergem mai de grabă și când voi totuși mai rămaserăți, eu plecai acasă, pe lângă tôte muștrările vöstre. Firesce, că tu atunci nu ordeai ceea ce pretextai eu, că adevă nu potu suporta aerulu de noptă, dîr nici nu-ți puteai închipui, că mă duc la unu rendez-vous cu cerșitorea dela Ponts des

Arts? Ea de astă-dată a fostu cea dintâiu la locul de întîlnire, și fiindcă avea să-mi aducă batistele, îi era tēmă, că eu aș fi putut să mă înșel în densa, că ea nu-și va ține cuvântulu. Cu o bucurie apröpe copilărescă și, după cum mi-se părea, cu o încredere mai mare ca mai înainte, ea povesti cu mine, arătându-mi batistele la lumina unui felinaru de pe stradă.

„Ea părea, că ascultă cu plăcere, laudele mele. — „Veți, că ți-am însemnat aici și numele d-tale,” dîse ea, arătându literile frumoșe E. de F. din colțu. După aceea voi, ca să-mi dea îndărăt mai multe monede de argintu ca prisos și numai declarațiunea mea hotărîită, că cu acesta mă va vătămă, o putu îndupleca, să le primescă ca răsplată pentru lucrulu ei.”

„Comandai din nou lucru, pentru-că vedeam, că simțulu delicat alu fetei consimpia cu drumulu acesta alu darurilor mele, de astă-dată comandai gulere și manșete. Mama ei nu se îmbolnăvise mai rău, dîr totuși nu puté părăsi patulu, — însu și starea acosta a ei o mângăia. După acosta cutezai să o întreb, cum sunt relațiunile lorî.

„Istoria ce mi-o spuse în câteva cuvinte, e în Franca o istorie de tôte dîlele, așa încât apröpe fiă-cărui seracu îi e unu refugiu. Tatăl ei a fostu oficeru în armata cea mare, a fostu pus în pensiune după restaurațiune prin Bourboni cu jumătate solda, după aceea în timpul celoru o sută de dîle intrase erăși în serviciulu lui Napoleon și căduse pe timpul de luptă dela Mont St. Jean alături cu garda împăratătescă; vedu lui perdă pensiunea și trăi de aici înainte în miserie. În cei doi ani din urmă trăi din vîndarea sculelor ei și acum ajunse la gradulu celu mai înalt alu miseriei, unde seraciloru nu le rămâne alta, decât să părăsescă lumea acosta.”

„O întrebai, că ôre n’ar fi putut să-și îmbunătătescă referințele lorî, decă ar fi cercat în altu mod să sprijinescă pe mama ei.”

„D-ta cređi, decă așî intra undeva în serviciu?” răspunse ea fără nici o genare. „Veți, D-ta, acosta n’a fostu cu puțință. Înainte de bôla mamei mele eram prea tîneră, abia trecusem de 14 ani, când dintr’odată ea se îmbolnăvi atât de greu, încât nu mai putea pă-

răsi patulu; va să dîcă avea trebuință, ca să fiă cineva lângă dînsa, și puteam ôre eu, să lasă o personă străină să o îngrijescă? Da, decă ar fi fostu sănătösă, așî fi uitat starea mea de mai înainte și așî fi intrat pöte în vre-o prăvăliă de mode, seu ca guvernantă într’o casă onorabilă, căci multe amu învățat, d-le! Dîr așa, nu s’a putut!”

„Și de astă-dată o rugai să depărteze puțin voalulu, dîr înzădaru. Indicațiunile, ce mi-le dase în privința etăței, mă iritară, o mărturisesc, încă și mai multu să vedu fața fetei, care nu putea să aiba mai mult de 16 ani; dîr ea mă rugă cu atâta stăruință, ca se mă lasă de dorința acosta, dîcînd, că mama ei i-a adus motive temeinice, pentru cari nu trebuie s’o facă acosta.”

„De aici înainte ne întîlneam totu a treia dî. Tot-déuna aveam ceva să-i dau de lucru și ea cu punctualitate îlu termina. Cu câtu mai statornicu rămăneam în purtarea mea, cu atât mă rețineam mai mult între marginile stricte ale bune cuviinței, cu atât devenia tîneră față mai intimă și mai sinceră față de mine. Ea-mi mărturisî chiar, că în decursulu celoru trei dîle se gâdea tot

Cursulu pleței Brașov

din 1 Decemvre st. n. 1891.

Table with exchange rates for various currencies like Banconote românesce, Argintu românesc, Lire turcesce, etc.

Cursulu la bursa din Viena

din 30 Noemvre a. c. 1891

Table with stock market rates for gold, paper, and other securities in Vienna.

Table with financial data including amortisarea datoriei, rente, and other economic indicators.

Univ. Med.

Dr. Carol Flechtenmacher

dela 1 Decemvre st. n. 1891 s'a mutat cu locuința în

Cetate, piața mare, colțul dela Têrgulu Pómelorû Nr. 18, etagiulû I.

(Désupra prăvăliei lui Demeter Eremias, Nepoții)

Intrarea din strada Hirscher Nr. 2.

Ordineză, afară de Dumineci și sêrbători, în tôte zilele dela 11 1/2 până la 12 1/2 din zi.

698,11—8.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulu abonamentulu este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with subscription rates for Austro-Ungary: Pe trei luni, Pe șese luni, Pe unu an.

Pentru România și străinătate:

Table with subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni, Pe șese luni, Pe unu an.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with subscription rates for Austro-Ungary on Sundays: Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni.

Pentru România și străinătate:

Table with subscription rates for Romania and abroad on Sundays: Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se voru abona din nou, sê binevoiescã a scrie adresa lămuritû și a arãta și poșta ultimã.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1891.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Brașov, and other regional lines.

Nota: Nume încurriadrați cu linii grôse însemnază orele de nôpte.